

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhados petitor egyszeri hirdetése 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pá-néza 50-ik szám, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

Széchenyi-körünk közgyűlése.

Jóleső öröm tölt el bennünket, a mikor kezünkbe vesszük a tollat, hogy az Eperjesi Széchenyi-kör 1902. január 26-ikán megtartott rendes évi közgyűléséről beszámoljunk. Jóleső, sőt lélekemelő érzelmek tartják fogva lelkünket, mert Körünknek ez a közgyűlése méltó volt az immár negyedszázadosnak mondható küzdelmes, de éppen azért dicsőséges pályafutáshoz, s a legmesszebbmenően megnyugtató arra nézve, hogy a mikor ez a szívünkhöz nőtt, önfeláldozással felnevelt közművelődési egyesületünk a második negyedszázad küszöbe előtt áll, nincs okunk aggódni a jövő miatt. Lelkesedés, majd helyenként az érzelmeknek a gyöngédségig való megnyilatkozása tette ezt a közgyűlést emlékezetessé. Önmagát tisztelte meg a közgyűlés, a mikor ilyen rokonszenvesen, elismeréssel, közvetlenséggel fejezte ki érzelmeit úgy az elnöklő Ghillány József kir. tan. iránt, a ki olyan lelkes munkása, legutóbb pedig vezérezte volt az egyesületnek, valamint dr. Horváth Ödön kir. tan. iránt, a ki több mint két évtized óta meghálálhatlan odaadással, mondhatni a Körnek megannyi tevékenységi körében, szolgálta a mindnyájunk szívében élő alapítónak, jelenlegi védnöknek, dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t.-nak életre keltett dicső eszméjét.

A legméltóbban úgy örökíthetjük meg lapunk hasábjain a Széchenyi-kör ez évi rendes közgyűlésének emlékezetét, ha annak lefolyásáról — még a részletekre is kiterjeszkedve — adjuk az alábbi tudósítást:

Ghillány József elnök tartalmas beszéddel nyitotta meg a közgyűlést. Elmondja, hogy nemescsalád Körünk a múlt évben is hű maradt magasztos hivatásához, buz-

gón teljesítette a közművelődés áldásos munkáját. Hogy a Kör munkája eredményes volt, azt a magas kormány és vármegye jóindulatának, védnökünk atyai gondoskodásának, a tisztikar buzgalmának s Eperjes lelkes és művelt közönségének köszönhetni. A Kör múlt évi működéséről a titkári jelentés fog beszámolni, jövője a közgyűlés bölcs belátásától függ, kéri a tagokat, hogy az előterjesztéseket tegyék komoly megfontolás tárgyává.

Dr. Horváth Ödön titkár, mielőtt fölolvassná jelentését, az igazgató-választmány azon indítványát terjeszti a közgyűlés elé, hogy hagyományainkhoz híven s szívünk belső sugallatát követve, üdvözlöljük dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., a Kör védnökét, a következő távirattal: «Nagym. Berzeviczy Albert úrnak, Budapest, Erzsébet-körút 11. Széchenyi-körünk közgyűlése egy letünk eddigi működésére pillantva vissza, a legteljesebb hálaival emlékezik meg Nagyméltóságodnak, alapító védnökünknek, egyletünk üdvére és felvirágoztatására irányult szakadatlan jóindulatáról és támogatásáról s egyzersmind előre pillantva a jövőre: a legszebb reményekkel veszi fel továbbra is a munkát és a küzdelmet, abban a biztos hitben, hogy ezt a mindenkor megérdemlenni igyekezett hathatós támogatást ezután is elnyerni leszünk szerencsések. A hálnak és a reménységnek ezzel az egyesült érzetével s közgyűlésünk osztatlan szeretetével, bizalmával és nagyrabecsülésével a legmelegebben üdvözlöljük Nagyméltóságodat s reá és a nemzeti kultúra előmozdítására irányzott buzgó tevékenységére a Mindenható ezer áldását kérjük. Legigazabb hívei: *Ghillány József* elnök, *dr. Horváth Ödön* titkár.»

A közgyűlés lelkes éljenzéssel fogadta el a titkár indítványát.

Ezután a titkár felolvasta a FMKE. táviratát, melyben a testvéregyesület elnöksége szeretettel üdvözlöi a Széchenyi-kör közgyűlését.

A közgyűlés örömmel veszi az üdvözlést s hálás köszönetének táviratilag is kifejezést ad.

Ezek után *dr. Horváth Ödön* titkári jelentésében tüzetesen számol be Körünk 1901. évi működéséről. A nagy fáradságra, szerető gonddal megírt, ügyesen szerkesztett jelentést mélyreható elmélkedés vezette be, melyben azt a mondatot fejtette, hogy «a nemzetek

élete olyan, mint az egyeseké: küzdelem a mulandóság-gal». Valóban, az egyesnek és a nemzetnek élete folytonos küzdelem, s ha ez a küzdelem nem eléggé intenzív, akkor mindkettőnek mulandóság a része. A nemzetek eme küzdelmében a legerősebb fegyverek egyike a közművelődés emelése, fejlesztése. Megbecsülhetetlen tehát a kulturális egyletek célja, működése a nemzetek életében. A mi Körünk is ilyen magasztos eszméket írt a lobogójára. Dolgozunk tehát lelkesen, emeljük magásra ezt a szent lobogót!

A közgyűlés nagy figyelemmel hallgatta a titkár szép fejtegetéseit, nagy gonddal megírt jelentését. Langlelkű buzgalmaért, eredménydús működéséért hálás köszönetének, őszinte elismerésének ad kifejezést; a közgyűlés a jelentésében foglalt indítványokat határozatokká emeli.

A titkár ezután felolvasta a számvizsgáló-bizottság jelentését.

A közgyűlés az igazgató-választmány jelentése és javaslata alapján a Körnek az 1901. évről egybeállított zárószámadatait és ezzel kapcsolatban a népnevelési szakválasztmány zárószámadatait is — az eljáró számvizsgáló-bizottság jelentésével együtt — egyértelemmel elfogadja s Kósch Árpád egyleti pénztárost e számadásokra nézve a további felelősség terhe alól azzal menti fel, hogy öneki, az egylet érdekében hosszú éveken keresztül oly lankadatlan buzgalommal, példás lelkiismeretességgel és az egylet javát mindenben előmozdítani igyekvő fáradhatatlan tevékenységgel kifejtett működéséért, leghálásabb köszönetét és elismerését fejezi ki. Együttal meleg köszönetet mond az eljáró számvizsgáló-bizottság érdemes tagjainak is: *Desseffy Lajos*, *Holénia Béla*, *Radvány Kálmán* és *Tahy József* tagoknak.

Majd a Körnek szabályszerűen készült költségvetési előirányzatát mutatta be a titkár.

A közgyűlés a Széchenyi-kör költségvetési előirányzatát 8996 kor. 20 fill. bevétellel és 8980 kor. kiadással s így 16 kor. 20 fill. pénztári maradvánnyal; a népnevelési szakválasztmány előirányzatát 16,896 korona 36 fill. bevétellel és — beleértve a 15,200 kor.-ra rugó alaptőkét is — 19,026 korona 04 fill. kiadással, tehát 2129 kor. 68 fill. hiánnyal egyértelemmel elfogadja, azzal, hogy a népnevelési szakválasztmány költségveté-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

A vén spanyol.

írta: **Kubowich Zoltán.**

Tobolsk mellett lakott az öreg hidalgó, az ősi várszerű kastélyban. Őseitől egy 50 holdas kis birtok maradt rá, melyhez a kastély, a családi fészek, tartozott. Az a kis föld is el volt adósítva egy kicsit, de a kastélyon s a hozzátartozó parkon nem volt egy pezeta teher sem.

Egész múzeum volt a kastély; egy csomó műemlékkel s régi családi fegyverekkel megrakva. Mind egyik darabját vitéző ősök forgatták; mindenikhez fűződött egy-egy emlék.

Az öreg, a ki az iskolák közül mentől kevesebbet látogatott, így adta elő a fegyverek történetét:

— Ez a mellvért *Sevilus Ebrevas* goth hercege volt, a ki elsőnek tűnt ki a családból. *Julius caesar* meghitt barátja volt s Rómába ment lakni, s keresztény hite miatt — keresztalált szenvedett. A pallos, a mely itt következik, *Teobald Ebrevas* hercege, a ki *Aetius* barátja volt s *Atilla* ellen küzdött a catalauni síkon; ő vezette a balszárnyat, a hol ő győzött, míg a jobbszárnyon elvesztették a csatát. A középen a két ellenfél egyforma erős volt.

Innen van az, hogy mai napig sem tudni, hogy ki győzött hát voltaképen. Derékül viselte magát a harczterén s békében a baszkok között terjesztette a katolikus vallást s ezért *Katholikus Ferdinándtól* a

Labe y *Tuba* herczegséget kapta. *Don Fernando* kardja ez, a ki kereszt-hadat vezetett a Szentföldre, s mint seregének szuverén feje, kötött szövetséget *Vallensteinnal* *Vitézül* küzdött a *Táborhegyen* levő erősség ellen. Sok ereklét hozott onnan haza. Többek közt ezt a nádszálat is. Ez volt az *Üdvözítő* kezében, a mikor csúfáságból királynak öltöztették *Az Ebrevasok* az elnyomott népek szabadságáért mindig készek voltak vérüket ontani, bizonyítja ezt *Don Rodrigo*, a ki a tatárok fegyvereitől esett el *Mohácsnál*, mikor a magyarok segítségére ment. *Don Jago* nyila is itt van, a ki *Rákóczi* ment segítségére, mikor *Franciaországban* járt sereget gyűjteni. *Don Juan* fegyvere ez, a ki *Kosciusko* jobboldalán küzdött s *Plevna* alatt halt hősi halált. *Szegény boldogult atyám* pedig *Világosnál* lőtte agyon magát, mikor *Görgey* parancsára le kellett raknia a fegyvert. Egy *Ebrevas* meghal, de meg nem adja magát soha.

Ez az *Ebrevas* család története. (A mely ugyan eddig nincs megírva, de minden egyes pontja szentírás, mert apáról fiúra szállt.) Így tartja ezt a hagyomány.

Az öreg szeme fénytelt, ragyogott a dicsőségtől, a míg beszélt. Melle csakúgy dagadt. De egyszerre lekonyult a feje.

— Hogy én is szóljak valamit magamról: ezt az érmet *Garibaldi* tűzte a mellemre, mikor előhúztak a lovam alól, a hova estem, a mikor kilőtték alólam. Megveregette a vállamat s azt mondta: «Ember vagy *Ücsém!*» — *Jobbkezemet* eltörte egy golyó. szétszakította az ideget benne. Könyökben nem tudom hajlítani, csak a csuklóban mozog.

Most egész szomorúra vált a hangja:

— S ez a híres kétezeréves familia fog most kihalni, mert nekem nincs csak egy lányom.

Elcsuklott az öreg szava.

Kinyilik az ajtó s egy kedves leányarcz jelenik meg: — *Jöjjenek vacsorálni!*

A leány lehetett úgy tizenöt éves s igen szépen ki volt fejlődve. Karja meztelen volt a vállig s én kéjjel legeltettem telt idomain a szemem.

Vacsora után kiültünk a terraszra.

Egyike volt ama szép felhőtlen nyári estéknek, melyek ott nem ritkák. A forráság megenyhül, a tenger felől megindul a szél, kellemes hűvösséget áraszt szerteszét. Az embert oly kejesen hatja át a hűvös szellő, hogy önkéntelenül ábrándozik.

A kis herczegnő szemben ült velem; jól megfigyelhettem. Érdekes arcz volt. Szép volt, de nem oly veszedelmes szép, mint a novellák hősnői szoktak lenni általában.

Egy darabig hallgatagon ültünk, mindenki el volt mélyedve gondolataiba, csak a kis herczegnő jártatta a szemét össze-vissza s nekem úgy tetszett, mintha szemének minden mozdulatánál egy-egy mély tűző fekete villám csapna oda, a hol tekintetét megpihenteti.

Az öreg rágyújtott egy havannára s illatos füst-felhőbe burkolta magát. Megint kezdett valamit beszélni, de én nem igen hallottam, mert el voltam telve *donna Esmeraldával*. Csak néztem, néztem.

Sokáig ülhettünk ott, nem tudom meddig, annyira elmélyedtem abba a két fekete szembe. Mit törődtem volna én most a világgal, ott volt az én világom most abban a két szemben, ott volt a menny, ott volt a pokol.

sében mutatkozó hiánynak a vármegyei közművelődési alap jövedelméből leendő fedezésére a vármegye érdekes alispánját tisztelettel felkéri.

Jelenti a titkár, hogy az igazg.-választmány ugyanazokat vette fel testületi tagokul, a kiket a múlt évben.

A titkár a közgyűlés elé terjeszti a népnevelési- és az igazgató-választmány azon indítványát, hogy a Nemzeti Kaszinó alapítványának kamatával ez évben Mellau György aranybányai állami tanítót jutalmazzuk meg.

A közgyűlés magáévá teszi a két választmány indítványát s elhatározza, hogy a jutalmat Mellau György aranybányai állami tanítónak adja ki.

Ezek után Ghillány József elnök a tisztikar nevében is lemond, hálás köszönetet mondva a közgyűlésnek a beléjük helyezett megítéléséért. Mielőtt elnöki székét elhagyná, szívből jövő szavakkal, megkapóan ecseteli dr. Horváth Ödön érdemeit. Ő és tisztársai, kik közvetlenül voltak tanúi azon rendkívüli tevékenységnek, melyet dr. Horváth a Kör érdekében kifejtett; ők tudják legjobban megítélni és megmondani, miye volt ő a Körnek hosszú időn át mint titkár: legbuzgóbb munkása, lelke, vezére. De ezt az állását dr. Horváth Ödön óriási elfoglaltsága miatt a jövőben nem tarthatja meg. S a Széchenyi-kör semmiképpen sem nélkülözheti az ilyen kiváló, becses munkaerőt, — éppen azért egy más, kevesebb fáradsággal járó tisztséget kell neki felajánlani. Ilyen viszonyok között, hogy a Kör jól felfogott érdekét megóvjuk, másrészt, hogy a Kör elismerése, hálája is kifejezésre jusson érdemekben gazdag titkárára, az igazgató-választmány nevében is azt indítványozza a közgyűlésnek, hogy kérje fel az elnöki állás elfogadására dr. Horváth Ödönt.

A közgyűlés kitörő lelkesedéssel, zajos tapssal, szünni nem akaró éljenzéssel, egyhangulag választotta elnökévé dr. Horváth Ödönt ki elnöki székét a következő meghatározó s nagy lelkesedést keltő beszéddel foglalta el: «Mélyen tisztelt Közgyűlés! Őszintén meg vagyok hatva a bizalomnak és megítélésnek e nagy foka által, melyre — érzem — érdemet nem szereztem soha. Fogadják, kérem, ezért az én hűséges lelkemnek legbensőbb, leghálásabb köszönetét. Nem tagadom, hogy ettől a mai közgyűléstől én nem ezt vártam, nem ezt reméltem. Azt szerettem volna, hogyha ez a mai közgyűlés módot sziveskedett volna nyújtani nekem arra nézve, hogy attól a — nem tagadom — nagymérvű elfoglaltságtól, a mely itt a Kör keretében engemet lekötve tart, egyéb, szintén elgondolhatatlanul nagymértékű elfoglaltságaimtól sokban visszatartott, s a mely nekem annyi sok nyugtalan megváltást és órat szerez — egészségem érdekében megváltottam volna teljesen. Azonban úgy jártam, mint az a gyermek, a ki — bár nehéz szívvel — válni készül a forrón szeretett édesanyjától s éppen a búcsúzás nehéz perczeiben egy még forróbb, egy még bensőbb ölelést kap az anyai karoktól. Én, a kit a Gondviselés megfosztott attól a boldogságtól, hogy valaha élvezhettem volna az igazi édesanyának ölelését: megértem és megérezem ebben a perczen a Körünknek, ennek az édesanyának az ölelését. És megbecsülöm azt szívem, lelkem egész mélyéből. Rút hálátlanságnak tartanám, ha ennek az édes kéznek a szorítását nem viszonznám az én meleg kézzorításommal

s nem viszonznám annak kijelentésével, hogy ezt a megítélés bizalmat elfogadnom, úgy érzem, mellőzhetetlen kötelességem. Talán nem fogja a m. t. Közgyűlés szerénytelenségnek venni, ha azt hiszem, hogy fel vagyok mentve attól, hogy megítélő állásom miként leendő betöltésére nézve bármilyen programot is adjak. Ott áll a program előttem nagyméltóságú és nagyérdemű alapító védnökünknek s összes eddigi elnökeinknek s főképpen az állásától nagy sajnálatunkra mostan megváltó, nagyérdemű s mindnyájunk legőszintebb tiszteletét és ragaszkodását magával vivő elnökünknek: Ghillány Józsefnek a példaadásában. De másfelől ott van az én programom, m. t. Közgyűlés, az én multamban. 1879 óta vagyok Körünknek igénytelen tagja s ez a több mint 22 esztendő a legkülönbözőbb tisztségekben s ebből 8 hosszú év óta a titkári állásban: megtanított engemet arra, hogy mi lehet az én kötelességem ebben az új állásban; másfelől az a több mint 22 esztendő biztosíték lehet a m. t. Közgyűlésre nézve is a tekintetben, hogyha a jelenben nem tartanak egészen méltatlannak ily nagy kitüntetésre és megítélésre: bizalmukat igyekezni fogok lehetőleg kiérdemelni. Minden törekvésem oda lesz irányozva, hogy lehetőleg méltó legyek arra a szent zászlóra, a melynek itt, Körünk keretében, lelkes harcosai vagyunk s méltó legyek különösen az egyesület n. érd. tagjainak és tisztviselő-társainak is becsülésére, rokonszenvére és bizalmára. Ezzel az ígérettel és fogadással foglalom el az elnöki székét. Ez az én programom.»

A megválasztott elnök nagyhatású s szívet indító szép beszédét lelkes éljenzéssel, zúgó tapssal fogadta a közgyűlés.

Majd dr. Bardossy Jenő, Sárosvármegye főispánja emelkedett szólásra, s igen szép szavakkal, közvetlen érzéssel ecsetelte a volt elnöknek: Ghillány Józsefnek maradandó érdemeit s indítványozza, hogy Ghillány József iránt fejezze ki a közgyűlés őszinte tiszteletét és szeretetét, nagyrabecsülését, forró köszönetét.

A közgyűlés zajos éljenzéssel teszi magáévá dr. Bardossy Jenő indítványát s Ghillány Józsefnek hálás köszönetet mond fáradhatatlan munkásságáért s kéri őt, hogy jóindulatát, szeretetét ne vonja meg a Körtől a jövőben se, hatásos munkásságával támogassa a Kört továbbra is.

Végül a közgyűlés megalakította a tisztikart egyhangú közfelkiáltással a következőképpen:

Vezetőbizottság:

Elnök: dr. Horváth Ödön, kir. tan.
Titkár: dr. Kőrösi György.
Pénztáros: Kósch Árpád.
Háznagy: Szmoligovics Szilárd.
Könyvtárnok: Gömör János
Ügyész: dr. Balpataky Imre.
Jegyző: dr. Wallentinyi Samu.

Választott igazgató-választmányi tagok (81. §.):

Desseffy Lajos, Dr. Mikler Károly,
Kubinyi Albert, Palugyay Gusztáv,
Mandics Ede, Párkányi Gyula,
Dr. Máriaassy Béla, Dr. Propper Adolf,
Matavovszky Béla, Radvány Kálmán,

Kedves Atyám!

Ne haragudjál, hogy itt hagylak, de nem tudok ily nyomorban élni; majd, ha a dicső Ebrevas nevet fényre, dicsőséggel, gazdagsággal tudom övezni, akkor visszajövök. Igazán kérek, ne haragudjál, de nem tudok másképp tenni. Kezed csókolja hű leányod
Esmeralda.

Menni akartam, rohanni a világba, de az öreg tartóztatott. Nem akartam, de az öreg oly szépen kért, hogy nem tagadhattam meg. Végre is hova menjek utána, ha nem tudom, hol van.

— Igérje meg sennor, hogy nem fog rá gondolni, mint a hogy én kitoroltem az emlékezetemből. Nehezen fog menni sennor, mert ez a levél a legfájdalmasabb nyíl volt a szívemben. Bevallom, én most azért jöttem, hogy a donna kezét megkérjem s ő nincs sehol.

Az öreg sokáig tétovázott s végre indulatosan felkiált: — Eh! Nem gondolok többet rá.

Vagy két héttel rá együtt teáztunk a terrazonon. Akkor hozzák az esti lapot. Az öreg belemélyedt az olvasásba. Már aludni akartunk menni, a mikor az utolsó lapra pillant. Egy nagy reklám volt, a mely az egész oldalt elfoglalta. A cirkususz Viktor hirdette magát. válogatott másorral:

«Fellepte több elsőrangú művész s művésznőnek. Duncsi, a számbóli tudó kutya, — Jim, a zenélő elefánt, továbbá mister Durand, a híres légtornász!

OCCASIO!

VARIETÉ!

Donna Esmeralda, valóságos vérbeli hercegnő fellepte az ő híres bikájával!

Dr. Schmidt Gyula, Tahy József,
Dr. Szlávik Mátyás, Uhlarik Mátyás,
Dr. Sztchlo János, Úsz Antal,
Villicz Kamil.

Számvizsgálók (84. §. e):

Desseffy Lajos, Radvány Kálmán,
Holénia Béla, Tahy József.

Jegyzőkönyvhitelesítők (32., 85. §§):

Tahy József, Villicz Kamil.

Népnevelési szakválasztmány:

Ghillány József, elnök, Dr. Propper Adolf.
Veszely Vilmos, jegyző, Schlott Gyula,
Bánó Aladár, Tahy József,
Beér Ferencz, Villicz Kamil,
Draskóczy Lajos, Dr. Vojtovics József,
Durst Győző, Dr. Wallentinyi Samu,
Fleischmann Mór, Úsz Antal,
Gerhard Béla, Kir. tanfelügyelő,
Kovaliczky Kornél, Állami tanítónéköpzt.-int.
Mattyasovszky György, igazgatója,
Párkányi Gyula, Titkár.

Magyar-irodalmi szakválasztmány:

Csengey Gusztáv, elnök, Kubányi Béla,
Dr. Flórián Károly, jegyző, Dr. Máriaassy Béla,
Draskóczy Lajos, Dr. Mikler Károly,
Frenyó Lajos, Párkányi Gyula,
Gömör János, Dr. Sarudy Vilmos,
Dr. Horovitz Imre, Sziklai Henrik,
Husz Ármán, Dr. Szlávik Mátyás,
Jakobei Dezső, Dr. Wallentinyi Samu,
Klein Béla, Titkár.

Zene- és képzőművészeti szakválasztmány:

Dr. Dobay József, elnök, Krausz Soma,
Kiss Sándor, jegyző, Magyar József,
Balló Aurél, Dr. Máriaassy Béla,
Berzeviczy Elek, Szemere Márton,
Hirschmann Ferencz, Tragor József,
Holénia József, Uhlarik Mátyás,
Dr. Horovitz Imre, Villicz Kamil,
Titkár.

Színészeti szakválasztmány:

Saly Győző, elnök, Dóbiás Ede,
Dr. Flórián Károly, jegyző, Dr. Holénia Gyula,
Dr. Balpataky Imre, Magyar József,
Berzeviczy Elek, Dr. Mikler Károly,
Desseffy Lajos, Oszvald Károly,
Dr. Dobay József, Szmoligovics Szilárd,
Titkár.

Idegen-nyelvi és irodalmi szakválasztmány:

Schlott Gyula, elnök, Ludmann Ottó,
Sziklai Henrik, jegyző, Rosenberg Hermann,
Ágoston Károly, Ruby József,
Bánó Aladár, Szmoligovics Szilárd,
Dr. Breyer Adolf, Villicz Kamil,
Dr. Földi Manó, Titkár.

Miután még az elnök a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Tahy József és Villicz Kamil takokat kéri fel s őszintén, hálás köszönetet mond Sárosvármegye

SECESSIO — BIKAVIADALLAL!

A közönség hazafias pártfogásáért esedezik, mely alázattal:
Director Viktor.

A grand kezéből kiesett a lap. A szeme vérbe forgott. — Mit! A híres Ebrevas-család ennyire sülyedt, hogy még komdiás is kerül belőle! — Balkezével iszonyú módon hadonászott. — Csak egy Ebrevas nem volt eddig méltó a nevéhez: a nagyatyám öcsce, s atyja inkább agyonlőtte, semhogy fiának szörnyű bűnét megbocsátotta volna. Én méltó leszek őseimhez! Holnap megyek Madridba.

Még az éjjel megszöktem. Egyenest Madridba. Figyelmeztetni akartam a donnát

— A donna nem fogad — állta utamat egy komorna. A markába csúsztatam egy tizpezetást s ismét rászóltam, hogy jelentsen be.

— A donna nem fogad férfiakat. — Erővel akartam bemenni, de egy herculesi termetű néger inas állta az utamat. Tanácsosabbnak találtam a visszavonulást. Eh! Elmegyek a cirkusuzba s előadás után csak módjánt ejtem annak, hogy figyelmeztessenem.

Két órával hamarabb mentem jegyet váltani s így is alig kaptam. Az aréna teljesen megtelt. Megszóla a zene. Először mindenféle bűvészeteket mutattak, azután a magasabb légtornászatot kínlódtam végig, úgy jött a díjbirkózás.

Majd halálra úntam magam. Unalmamban figyeltem a publikumot. Egyszerre meghűlt bennem a vér.

Egyik páholyban az öreg hidalgó ült méltóságteljesen, előtte a támlányon egy felhúzott kakasú pisztoly.

Elhallgat a zene, megnyílik egy ajtó s egy gyö-

Arra tértem magamhoz, hogy a vén hidalgó hátra tolja a székét, mely kellemetlenül nyikorgott a kövön.

— Sennor! Ha úgy méltóztatik, lefekhetünk, azt hiszem a donna is álmos lesz. Nemde? No, akkor menjünk aludni.

Azzal a legszigorúbb spanyol etikett betartásával jó éjt kívántunk egymásnak s mentünk aludni.

Az én szobám egy bástyaszoba volt. Egész éjjel nyugtalanul forgolódtam ágyamon. Egy percze se hűnytam be a szemem. Még soha sem volt egy éj oly hosszú, mint ez.

De végre megvirradt. Reggel hat órakor el kellett válnunk a grandtól, mert a társaságom tovább utazott s nekem is tovább kellett mennem. A donna még aludt s nem búcsúzhattam el tőle. Az öreg megígértte velem, hogy visszatérőben térjek be hozzá. Én meg is ígértem, mert már elhatároztam, hogy donna Esmeraldának az enyémnek kell lennie. De nem mertem szólni az öregnek.

Egy hónap multán befejeztem kéjutazásomat s jöttem visszafelé. Jól megsarkantyúztam a lovam, a mikor feltűntek a komor tornyok. Repültem. Betoppanok. Az öreg komoran járkál az erkélyen, lába alatt kopognak az ősi kövek. Felkapja a fejét, a mikor jönni hall s csak ennyit mond:

— Isten hozta sennor! Jó, hogy jött!

Rögtön tudtam, hogy baj van. Nem szóltam semmit, csak vártam egy darabig. El akartam menni, mert sejtettem, hogy rosszkor jöttem. De az öreg nem engedett. Végre, mikor már egy kicsit lecsillapodott, egy összegegyűrt papírt szedett fel a sarokból s olvasta róla:

főispánjának szives érdeklődéséért, lelkes buzgalmaért, közgyűlésünk az elnök lelkes éltetésével véget ért.

A közgyűlés végeztével kézbesített az elnökségnek *Berevicsy Albert* v. b. t. t., Körünk védnökének a közgyűlést üdvözlő következő távirata: «Széchenyi-kört közgyűlése alkalmából legbensőbb rokonérzettel üdvözlöm. Berevicsy Albert.»

Annak a rokonszenves ovációnak, melylyel az új elnököt, dr. *Horváth Ödön* városunk intelligenciája a közgyűlés napján elhalmozta, kitüntető visszhangja volt az új elnököt üdvözlő következő két távirat: «Dr. Horváth Ödön úrnak, Eperjes. Megválasztásodhoz szívvel gratulál *Wlassics* — Nagys. Horváth Ödön úrnak, Eperjes.»

«Fogadd legmelegebb üdvözlőmet és igaz örömmel kifejezését egyhangú megválasztásod fölött. Tolmácsold kérék a Körnek köszönetemet a megtisztelő megemlékezésért és szerencsekívánatomat ahhoz, hogy az arra a legméltóbb férfira, munkássága valódi szellemi vezérére ruháztam az elnöki tisztet *Berevicsy Albert*.»

Megannyi nyilvánulása ezek annak a meggyőződésnek, hogy Széchenyi-körünk új elnökében mindenképen hivatott olyan férfit nyert meg, a ki elődeinek hálával megörökített példaadását szem előtt tartva, törhetetlen kitartással vezeti az egyesületet dicsőséges pályáján. Tennivágyó akaraterje a több mint két évtizedes munkásságban meg nem fogyatkozott soha, sőt a Kör iránti meleg szeretete tette vele a közgyűlést előkészítő igazgató-választmányi gyűlésen azt a nyilatkozatot, hogy inkább megmarad a titkári állásban, csak hogy az eddigi közszeretben álló, lelkesíteni tudó elnök további maradásra legyen bírható.

Ez az önzetlenség, mely társadalmunknak e kiváló két tagja részéről megnyilatkozott, legyen a talizmánya Körünk jövő virágzásának!

Eperjesi Széchenyi-kör.

Körünk elnöksége a héthársi vidéki választmányának ez év január 28-ikán Hétháron tartott közgyűlését meleg távirattal üdvözlötte s, nagy elismeréssel az eddigi sikerekért, kívánt áldást e legbuzgóbb vidéki választmány további lelkes működésére. A táviratra a Kör elnökségéhez a következő szives sürgöny érkezett: «Nagyságos *Horváth Ödön* úrnak, Eperjes. A héthársi vidéki választmány együttes közgyűlése lelkes örömmel üdvözlöi Nagyságodat, kedves Széchenyi-körünk legújabb megválasztott elnökét. Működéséhez a legjobb sikert kívánva, választmányunkhoz további jóindulatát kérjük! *Bánó Árpád* elnök, *Zsebrácsky Géza* jegyző.»

A zene- és képzőművészeti szakválasztmány január 29-iki háziestéje igen fényesen sikerült. A hosszabb szünet után, melyet a közbeesett ünnepek okoztak, mintha még gyarapodott volna Körünk tagjainak az érdeklődése az ily esték iránt. Vagy talán a műsor volt a szokottnál vonzóbb? A műsor első és utolsó-előtti számát katonai zenekarunk gyönyörű játéka képezte, mely a «Zigánynő» dalmú nyitányát s a «Nailla» ballet bájos intermezzóját játszotta és pedig oly tökéletességgel, hogy a közönséget annyira elragadta,

nyörű, hatalmas szarvú magyar bika fut ki a porondra. Abban a pillanatban megszólal valamennyi trombita, kis- és nagydob, réztányér, verkli, duda, klarinét stb.

A bika meghököl tőle, a toreadorok piszkálják, szurkálják s vörösposztóval izgatják. A bika szeme vérben forog, neki-nekimegy egynek, de azok kitérnek előle. Mikor már a bika végkép fel volt mérgesítve, a toreadorok a mellékajtkon eltűntek.

Egy függöny szétnyílik, s ki jő rajta vérvörös trikóban, emelt fővel, büszkén? — donna Esmeralda. Hidegen megáll, minden főhajtás nélkül keresztbefonja karjait. A bika hirtelen meghorkan. Első lábával kaparja a fűrészport, szárvaival íveket ír benne. Hirtelen felkapja a fejét, mintha gondolkodnék egy másodpercet, hogy ezt az isteni teremtetést törje-e össze? Most leszegi hirtelen a fejét és nekirohan Esmeraldának. Mindenki visszafojtotta a lélekzetét. A donna eldobja a lándzsáját s az utolsó pillanatban lehajol, megkapja a bika szarvát s nyújtott karral egy gyönyörű kézenállást csinál rajta. A bika megrázta a fejét, s donna Esmeralda mint a fiatal jegenyefa hajladozott jobbra-balra.

Az öregre néztem hirtelen, egész nyugodtnak látszott; azt hittem ez az a szélcsend, a mely után a legborzasztóbb vihar szokott kitörni.

A szolgák előrohantak s bekötötték a bikát. A közönség csak most tért magához. A hatás óriási volt a tapstól, dübörgéstől majd leszakadt az állvány.

Az öregre pillantottam s láttam, hogy lelkesült arccsal, melyen két forró kőnyecsepp perdült végig, eszevesztetten tapsolt, a hogy csak béna karjával tudott

hogy az utóbbi darabot, általános óhajtásra, meg is kellett ismételn. *Kohout Lipót* karmester ismét valószínűleg remekelt. — A műsor főpontja a Kör kiváló, kedves vendégének: *Topscher Annának* éneke volt, a ki Grieg: «Ich liebe dich»-jét, Rubinstein: «Der Traum»-ját és Meyerbeer magándalát a «Dinorah»-című dalműből énekelte igen zajos és általános tetszés között. *Topscher Anna*, a Körünket Iglórol szerencsétlen vendég, nagy mértékben emlékeztet kedves nővérenek, *Langsfeld Gézáé* kiváló énekművészetére, kihez már eddig is volt szerencsénk s kit közelébb is a legnagyobb örömmel fogunk Körünkben üdvözölni. A kedves vendég, kit ez alkalommal a Kör díszes virágokréttával lepelt meg, igen szép, üdén csengő, behízelgő hanggal rendelkezik s éneke a legszebb tanultságot, koloraturája pedig a legszebb jártasságot igazolja. Előadása könnyed, első pillanatra figyelmet keltő és lebilincselő. Hanganyaga terjedelmes és felettébb hajlékony s az érzelmek kifejezésére igen alkalmas. Előadása nemesen egyszerű s kerül minden külső eszközt, a melylyel a hatást fokozhatná. Látszik, hogy az énekművészetet a legkomolyabban felfogni és megbecsülni képes. Valóban mit se óhajtánánk városunk közönségének s különösen az énekművészetben kiképzést és jártasságot szerezni óhajtó közönségnek, mint egy ily kiváló erőnek állandóan itt maradását. Az énekszámokat a közönség zajoson megtapsolta, úgy, hogy azt sokszor meg kellett ismételn. Az érdekes énekszámoknak sikerét nagy mértékben fokozta az a gondos, igazán művészi, finom kíséret, a melylyel Körünknek annyira kedvelt és nagybecsült zongoramesternője: *Putschalkó Marianna* volt szives közönségünknek kedveskedni. Az ő kiváló művészetét közönségünk már alaposan ismeri az előző szerepléséből s így csupán annak különös kiemelésére szorítkozhatunk, hogy a legnagyobb örömmel üdvözlöttük őt az emelvényen ezúttal is s vajha minél gyakrabban lehetnének részesei annak a szerencsének, hogy őt ott üdvözölhesse. A Szünni nem akaró tetszés zaj, mely ezeket a számokat követte, kétségtelenül nagy mértékben szólott az ő nagy sikerének is. — *Andor Sándor*, közönségünknek ez a szintén régi jó ismerőse, cigányzene-kíséret mellett pompás magyar népdalokat játszott igénytelen kis tilinkóján, ismét általános csodálatot keltvén a kedves hangokkal, melyek egyenesen az érező szívek legmélyébe hatoltak. — A műsor utolsó pontjáról pedig *Nedved Gusztáv* gondoskodott, tetszést aratott s nagy gyakorlottságra valló cimbalomszólójával, a melylyel Márkus: «Fővárosi induló»-ját s több szebbnél-szebb magyar népdalt adott elő. — Végül, midőn annak konstatálására szorítkozunk, hogy dr. *Dobay József*, a zene- és képzőművészeti szakválasztmányunk újonnan megválasztott elnöke a legelőnyösebben mutatta be magát ezzel a fényes sikerű hangversenyyel, s ki akarjuk emelni azt is, hogy az énekpontos ellátásáról gondoskodó kedves vendég közreműködésének biztosítása tekintetében különös érdeme van dr. *Sztehlo János* körü igazgató-választmányi tagnak és családjának is, a kik az énekművésznőt vendégül látni sziveskedtek.

A magyar-irodalmi szakválasztmány 1902. évi február 6-iki (csütörtöki) háziestéjének műsora:

«Eljegyzés után.» Elbeszélés. Írta és felolvassa: *Csegey Gusztáv* úr.

Kezdeté esti 6 órakor.

A Jogász-vívóegylet bálja miatt kivételesen csütörtökön!

Az ezután következő háziesték sorrendje:

1902. február	13-ikén:	Zeneeste.
«	«	19-ikén: Felolvasás.
1902. február	24-ikén:	A katonai zenekar filharmonikus hangversenye.
«	«	26-ikén: Zeneeste.
«	márczius	5-ikén: Felolvasás.
«	«	12-ikén: Zeneeste.
«	«	19-ikén: Felolvasás.
«	«	25-ikén: A katonai zenekar filharmonikus hangversenye.
«	«	26-ikén: A katonai zenekar filharmonikus hangversenye.
«	április	26-ikén: A katonai zenekar filharmonikus hangversenye.

H I R E K.

Báli naptár.

1902. február 2-ikén: Eperjesi K. Legényegylet táncestélye.
1902. február 5-ikén: Jogász-vívóegylet bálja.
1902. február 8-ikén: Soóvári Társaskör táncestélye.
1902. február 8-ikén: Nagysárosi Társaskör háziestélye.
1902. február 10-ikén: Makoviczai Társaskör táncestélye.
1902. február 11-ikén: Sárosi Jótékony Nőegylet bálja.

Közgyűlési naptár.

Nagy-Sárosi Múmalom rendes évi közgyűlése február hó 19-ikén d. u. 3 órakor Eperjes város tanácstermében.
Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli r. t. közgyűlése febr. 20-ikén d. u. 3 órakor Eperjes város tanácstermében.

Eperjesi Bankegylet közgyűlése február hó 26-ikán d. u. 3 órakor Eperjes város tanácstermében.

Kis-Szebeni Takarékpénztár közgyűlése márczius 2-ikén d. u. 2 órakor Kis-Szeben város tanácstermében.

Eperjesi Takarékpénztár közgyűlése márczius hó 5-ikén d. u. 3 órakor Eperjes város tanácstermében.

Bártfai Hitelbank közgyűlése márczius hó 6-ikán Bártfán az intézet üzlethelyiségeiben.

* Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Passuth Anna* okl. tanítónőt a radácsi áll. elemi népiskolához rendes tanítónővé kinevezte. — *Leszczynsky Kornél* okl. rajztanár-jelöltet a vallás- és közokt. ü. miniszter a bártfai áll. gimnáziumhoz kinevezte.

* Új joggyakornokok. A kassai kir. ítélőtábla elnöke *Kilb Lajost* és *Schultz Gyulát*, jogakadémiának legutóbb végzett hallgatóit, és pedig előbbi díjas-, utóbbi ideiglenes díjtalan minőségben, a kassai kir. ítélőtábla kerületébe joggyakornokokká kinevezte.

* Az eperjesi ügyvédi-kamara közhírré teszi, hogy *Ország Pál*, alsókubini lakos, ügyvédet — önkéntes lemondás következtében — a kamara ügyvédnévjegyzékéből törölte.

* Hymen. *Kelen Jenő* Szolnokról eljegyezte dr. *Blumenfeld Armin* bártfai orvos leányát *Ilnokát*.

* Halálozás. *Wonaszek A. Antal* dr., a budapesti VI. ker. állam főgimnázium érdemes tanára, harminczkét éves korában meghalt. *Wonaszek* nemcsak mint tanár, hanem mint kiváló szaktudós is szép reményeket keltett. Behatóan foglalkozott a filozófiával, őre volt a kartali csillagvizsgálónak s úgy a hazai, mint a külföldi szakfolyóiratokban szorgalmasan dolgozott. Tanítványai nagyon szerették, mert igazságos és jószívű ember volt, szintűgy becsülték és szerették tanártársai is. Özvegye és két árvája támasz nélkül maradt.

* Egyházi közgyűlés. Az eperjesi ág. hitv. evang. I. egyház február 2-ikán, vasárnap d. e. 11 órakor a Kollégium imatermében egyházi közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Az elnökség előterjesztése egy kegyelet adomány tárgyában. 2. A jkv. hitelesítésére kiküldendő két tag megválasztása. 3. A számvizsgálóbizottság jelentése fölött való határozathozatal. 4. Az egyh. gondnok előterjesztése alapján a költségelőrányszat megállapítása. 5. Folyó-ügyek. 6. Esetleges indítványok.

* Házi-táncestély. A Nagysárosi Társaskör február 8-ikán, Nagysároson, a község tulajdonát képező régi megyeház épületében tánczszal egybekötött háziestélyt rendez. Az igényt tartó közönséget a rendezőség ez úton felkéri, meghívók iránt a kör elnökéhez: *Dobránszky Endréhez* fordulni.

* Utolsó farsangi bál. Jótékonycélú táncmulatság. A Sárosvármegyei Jétékony Nőegylet *Erzsébet árvaháza* javára farsang utolsó napján: 1902. február 11-ikén Eperjesen, a városi Vigadó nagytermében — a 67-ik számú cs. és kir. gyalogezred zenekarának közreműködése mellett — jótékonycélú jelmez és álarcos táncmulatságot rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. *Jegyzet:* Jelmez és álarc nem kötelező. A rendezőség felkéri a n. é. közönséget, hogy jelmezben és álarcban minél számosabban megjelenjen sziveskedjenek, s a maga részéről mindent elkövet arra nézve, hogy ez a táncmulatság méltóan sorakozzék az egylet által eddig rendezett hasonló mulatságokhoz. Belépti-díj személyenként 2 kor. Karzati ülőhely 3 kor. Feülfizetéseket hálás köszönettel fogadnak és nyilvánosan fogják nyugtázni. A jegyek előzetes elárúsítását *Kósch Árpád* egyleti pénztáros volt szives magára vállalni. Kezdeté esti 8 órakor.

* Újabb Dessewffy-alapítvány. Csak legutóbbi számaink egyikében méitattuk érdeme szerint azt a kiváló jótékonyt, a melylyel vármegyénk nagybirtokosa, az általános tisztelettel környezett *Dessewffy Pál*, egyfelől a Kassai Felsőmagyarországi Múzeumnak legelső alapítójává lett, valamint azt az 500,000 koronás alapítványt, a melyet, családja megjelölt ágának fiúdjai javára, tanulmányi ösztöndíjjal, közelébb tett volt le a vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minisztériumnál, — s íme, most a nemes szív áldozatkészségének egy újabb ékesen szóló tanúbizonyságáról teletünk említést, a mely mintegy kiegészítése az eddigi jótéteményeknek. Ez év január 27-ikén Kapronczáról kelt levelében arról értesíti *Dessewffy Pál* a budapesti *Országos Nőképzőegyesület* elnökét *Rudnay Józsefnét*, hogy teljesen átlevén hatva a leánynevelés áldást-árasztó feladatának nagy jelentőségétől, valamint a művelt nő magasra hivatásának tudatától — a nevezett elnökő kéri levelére — elhatározta, hogy az említett *Országos Nőképzőegyesület* céljaira egy 20,000 koronás alapítványt bocsát a mondott nemes célú egyesület rendelkezésére, mely az ő családjának és ezek utódainak leánygyermekéi — s ilyenek nem létében más családok leánygyermekéi javára fog szolgálni. Közli a nevezett elnökővel, hogy alapítványának az összegét, valamint az erre vonatkozó alapító-levelét 1902. július

1-jén fogja lefizetni, illetve beszovalgatni s kéri, hogy addig is ezt a nyilatkozatát, a mely őt és illetve örököseit — annak megtételétől számítva — kötelezi, jóakarólag tudomásul vegyék. Tekintettel azokra, a miket az előbb említett cikkünkben az alapítóról és nemes cselekedeteiről elmondottunk, ezáltal nem fogunk hosszasan fejtegetésbe bocsátkozni annak, hogy az ilyen és ehhez hasonló cselekmények mily igazán önmagukat dicséret nemes tetteknek minősítendőek s hogy azok mennyire a legteljesebb mértékben felhívják és kiérdemlik a polgártársaknak őszinte tiszteletét és elismerését. Mindaz, a mit akkor, igénytelen szavakkal, de annál mélyebb és igazabb érzéssel elmondottunk, csak jelentékenyen fokozottabb mértékben él lelkünkben mostan, a mikor ily újabb nagyszerű áldozatkészségről s egy országosan nagyjelentőségű kiváló intézet érdekeinek előmozdításáról értesülünk. Érdekes kiemelünk azt, hogy az *Országos Nőképész-egyesület* 749 növendékét lát el s e között harmadfélszáz az engedményesek száma 40,000 koronát tesz az, a mit egy évben árva és vagyonatlan szülők gyermekeinek nevelésére áldoz az egyesület, melynek évi kiadása 226,000 koronára rug. Az egyesület tanintézetét közelebb főiskolával egészítették ki. Ennek az országosan jó hírű, nagyszabású tanintézetnek céljaira tette meg vármegyénk kiváló fia az ő újabb nagy alapítványát. Illesse őt ezért is mindnyájunk lelkes elismerése és nagyrabecsülése! — Megemlítjük végül, hogy az alapító — ez alapítványának alkalmából — a következő sürgönnyt kapta: «Az Országos Nőképész-egyesület hálatelt szívvel és forró köszönettel fogadja Méltóságod nagylelkű alapítványát és Isten áldását kéri Méltóságod nemes tettekkel teljes életére. *Rudnay Józsefné* elnök, *Gönczy Vela* pénztárnok.»

* **Filharmonikus hangverseny.** Szép eszme valósult meg legújabb Eperjes város közművelődési életében. Ugyanis lovag *Mikulics-Radetski Valér*, a 67-ik számú gyalogezred parancsnokának kezdeményezésére, Széchenyi-körünk négy filharmonikus hangverseny rendezését határozta el, melyeknek elseje január 27-ikén tartatott meg a városi Vigadó nagytermében. A hangverseny művészi színvonalon állott számait *Kohout Lipót*, az ezred zenekarának kiváló képzettségű, hivatott karmestere tanította be s dirigálta. Az első estén előadásra került: 1. Mozart: «Don Juan» megnyitó. 2. Haydn: Es-dur Symphonia. 3. Schumann: «Rupprecht szolga.» 4. Wagner: «Tannhäuser», megnyitó. Bámulatos precizitás, bravúros hangszerelés jellemezte mind a négy számot, de különösen a műsor 2-ik pontjának első két részlete s a műsor 4-ik száma minden várakozásunkat felülmúlta. Az elragadtatásnak hű kifejezője volt az a feszült figyelem s az egyes számok után felhangzott s szünni nem akaró taps, melylyel a díszes közönség elsősorban a szép eszme megpendítője iránt igyekezett elismerését kifejezésre juttatni. Örömmel regisztráljuk, hogy Eperjes város művelődési társadalmának mennyire megérezte a nagyobb városokban is ismeretlen, nemese szórakoztató filharmonikus hangversenyek jelentőségét s nagy számban váltotta meg jegyét a négy hangversenyre. Polgári és katonai társadalmunk között az eddig is megvolt tapintatos barátságos érintkezést bizonyára csak fokozni fogják ezek a hangversenyek

* **Jön a szintársulat!** *Krémer Sándor* szintársulata február hó 16-ikán tartja az — utolsó előadást Marosvásárhelyen s nyomban ezután átteszi működését Eperjesre, a hol február 19-ikén lesz az első előadás. Értedhet érdeklődéssel nézünk elébe a társulat ittműködésének, annál is inkább mert — mint értesülünk — a társulat új erővel van kiegészítve. Az a kérdés csupán, vajon ezek az új erők képesek lesznek-e pótolni azokat a nagymérvű fogyatékoságokat, a melyeket messzemenő jóindulattal bár, de a közérdek megkívánta nyíltsággal tártunk fel közönségünk előtt a társulatnak körünkbeli való eltávozásakor. Nem vagyunk tájékozódva a felől, hogy az új erők mennyiben lesznek képesek a hiányokat pótolni. Csak azt ismételtük ezúttal is, hogy a mennyiben Eperjes város szinügyi bizottsága kötelességéhez mért körültekintéssel akar meggyőződni az iránt, vajon a társulat most már kellően van-e szervezve, ezt másképen nem teheti, mint az új erők szerződésének betekintésével. Ezt természetesen előzőleg kell elvégeznie, mert ha már a társulat újból megkezdí működését, akkor késő lesz a netalán észlelt hiányokat pótolni s megint csak az ígéretnél maradunk, mint az ősszel. Értesülésünk szerint *Krémer Sándor* a következő új tagokkal erősítette meg társulatát: *Rápoli Katinka* drámai szende-hősnő, *Csendes Alice* naiva, *Kardos Ede* társalgási szerelmes, *Gabányi István* bonviván és szalonkomikus. A régi tagok megmaradtak. Az igazgató előadatni szándékozik a következő új darabokat: *Svihákok*, *Viceadmirális*, *Vestaszüzek*, *Páholy*, *Vörös talár*, *Siráno*, *Képviselő* úr

Toska stb. A szintársulat titkára február 14-ikén már Eperjesre érkezik bérletgyűjtés céljából. Itt említjük meg, hogy városi színházunk díszleteinek kijavítása most van munkában. Elodázhatatlan volt ez már s csak helyeselni tudjuk, hogy az elrongyolódott díszletek ezentúl nem fogják rontani az illuziót.

* **Lopás.** *Fränkel József* eperjesi ékszerkereskedő üzletéből egy ismeretlen asszony ellopott egy 90 kor. értékű aranyláncot. A rendőrség nyomozza a tettest.

* **Vesztett-kutya** garázdálkodott január 29-ikén a délutáni órákban a Fő-utcán. Az elzúllott hatalmas fekete komondor hat kutyát és négy lovat megmarta. A járókelők üldözöbe vették, majd a városi rendőr-örmeister a róm. kath. templomnál revolveréből kétszer rálőtt, de nem találta. Erre lefelé futott a Jókai-ter felé, a hol azután *Szinyei Félix*, a ki kocsiába ülve utána hajtatott, vadászfegyverrel lelőtte, még mielőtt emberben is kárt okozott volna. A rendőrség haladéktalanul elrendelte a 40 napos vesztégzár. Az eperjesi vadásztársulat saját költségén felküldte a lelőtt eb agyvelejét a fővárosba, hogy hivatalosan megállapítható legyen, vajon vesztett volt-e, vagy sem. Tette ezt a vadásztársulat azért, hogy a mennyiben a vesztétség nem konstatáltnék, az esetben a vesztégzár feloldható legyen. Hivatalból csak akkor küldik fel a vesztégyanus állatok agyát, ha embert is megmarta. Ezáltal azonban ez az eset fenn nem forgott.

Selyem-blouse

2 forint 35 krajczár

és magasabb áron — 4 méter — valamint «Henneberg-selyem» fekete, fehér és más színekben 60 krajczártól 14 fűt 65 krig méterje. — Mindenkinék bérmentve és vámentesen házhoz szállítva. Minták postafordultával. Svájcba kettős levélportó.

Henneberg G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari-szállító)
Zürich. 3.

* **Gazdasági cselédek jutalmazása.** *Bárdossy Jenő* főispán a földművelésügyi miniszter által a hosszabb időt egy helyen töltött gazdasági cselédek s munkások jutalmazására engedélyezett egyenkint 50—50 koronát s a díszes kiállítás elismerő okleveleket folyó évi január hó 27-ikén osztotta ki az illetőknek a gazdasági közönség jelenlétében és a jutalmazás értékét méltató buzdító beszéddel. Jutalomban részesültek: *Vozár János* gazd. cseléd, ki 51 év óta szolgál a gr. *Desseffy* testvéreknek; *Fucsik János* gazd. cseléd, ki 45 éve szolgál gr. *Wengerszky Húgónál*; *Adamkovits Mihály* gazd. cseléd, ki ugyancsak 45 év óta szolgál ifj. *Melioris Kálmánnal*; *Pecznek Mihály* gazd. cseléd, ki 42 éve szolgál br. *Ghillány Idrénél*; *Urban Pruzsinszky János*, ki 37 éve szolgál id. *Kirchmayer Vilmosnál*; *Cajdár Pál* gazd. munkás, ki 51 év óta teljesít szolgálatot *Várady Szakmáry Dezsőnél*. *Kuhár Márton János* gazd. munkás, ki 50 éve szolgál özv. *Kolossy Miklósnénél*; *Gergely György* gazd. munkás, ki 48 év óta szolgál *Újházy Józsefnél*, és végül *Mátyás János* gazd. munkás, ki 45 év óta *Piller Kálmánnal* szolgál.

* **Virilis képviselőtestületi tagok Eperjes városánál az 1902. évre.** Eperjes sz. kir. város képviselőtestületének 1901. évi december 30-ikán *Fodhorányi Balint* polgármester elnöke alatt tartott közgyűlése a képviselőtestület 1902. évi legtöbb adót fizető virilis tagjainak névjegyzékét — a mennyiben azok száma ezidő szerint 51-et teszen ki — megállapította s a mennyiben a felhívottak azóta már nyilatkoztak hogy mint nők és távollétek kik által kívánják gyakorolni jogaikat, illetve, hogy választás alapján, kívánják-e jogukat gyakorolni, avagy adójuk alapján ennél fogva a következőkben közölhetjük a rendes virilis tagok névsorát: 1. *Nagysárosi Múmalom* (képv. *Raisz Viktor*), 2. *Eperjesi Takarékpénztár* (képv. *Farkas Lajos*), 3. *Ghillány-alapítvány* (képv. *Péchy Pál*), 4. *Eperjesi Bankegylet* (képv. dr. *Breyer Adolf*), 5. *Gör. szert. kath. káptalan*, 6. *Ghillány József*, 7. *Uhlarik Mátyás*, 8. *Dr. Herczogh Árpád*, 9. *Dr. Csatóy Ágost*, 10. *Dr. Rosenberg Theofil*, 11. *Dr. Hartmann Samu*, 12. *Villamvilágítási s erőtáviteli részv. társaság* (képv. *Oszwald Károly*), 13. *Tanulmányi alap* (képv. *Schlott Gyula*), 14. *Dr. Ferbstein Márk*, 15. *Krivoss Gyula*, 16. *Özv. Klein Ignáczné* (képv. *Neufeld Gusztáv*), 17. *Dr. Müller Bertalan*, 18. *Dr. Vályi János*, 19. *Eperjesi Népbank* (képv. *Csernitsky János*), 20. *Fried Simon*, 21. *Barts Emil*, 22. *Mérey Aurél*, 23. *Dr. Mosászky Titusz*, 24. *Gr. Desseffy Dénes*, 25. *Fest Lajos*, 26. *Plaveczy István*, 27. *Özv. Mosászky Győzőné* (képv. dr. *Balpataky Imre*), 28. *Donhoffer Gusztáv*, 29. *Sitányi József*, 30. *Özv. Zborovszky Jánosné* (képv. *Zborovszky Antal*), 31. *Desseffy Lajos*, 32. *Özv. Tahy Lászlóné* (képv. *Gombos Alajos*), 33. *Dr. Horváth Ödön*, 34. *Mandics Ede*, 35. *Ág. hitv. evang. Kollégium* (képv. *Csegey Gusztáv*), 36. *Kósch Árpád*, 37. *Szmoligovics Szilárd*, 38. *Hartmann József*, 39. *Goldfinger Izidor*, 40. *Kassauerbergi vasút* (képv. *Melczter Gyula*), 41. *Korn Vilmos*, 42. *Ruby József*, 43. *Schwartz Ede*, 44. *Gombos Zsófia* (képv. *Gombos József*), 45. *Beszkid Antal* (képv. dr. *Turkinyák Aladár*), 46. *Dr. Ghillány György*. Miután őt legtöbb adó fizető jelentette be, hogy mint megválasztott tag kívánja jogát gyakorolni, ennél fogva ezek heiyett a következő virilis póttagok hivattak be:

47. *Krémer Adolf*, 48. *Özv. Klór Gyuláné* (képv. *Schiller Vilmos*), 49. *Bielek László*, 50. *Özv. Bohrandt Vilmosné* (képv. dr. *Körösy György*), 51. *Sárosvármegyei Gazdák Egyesülete* (képv. *Bujanovics Gyula*). Ezek után a következő póttagok jönnek: *Ungár Fülöp*, *Petrik István*, *Grossmann Ármán*, dr. *Oszwald Tivadar*, dr. *Sonnenschein Simon*, *Spargnapane Teofil* stb.

SPORT.

* **Törvényjavaslat a csorbatói birtokról.** *Darányi Ignác* földművelési miniszter e napokban törvényjavaslatot nyújtott be a csorbatói birtoknak az állam részére való megvásárlásáról. A javaslatnak négy szakasza van. E szerint jóváhagyatik, hogy a kormány három millió koronáért megvásárolta idb *Szentiványi Józseftől* a csorbatói birtokot s hogy a vételár 1901. november 1-jére esedékes első részletét — egy millió koronát — kifizette. A vételár többi része a kamattal és egyéb járulékkal a pénztári készletből fedezendő s a földművelési tárca 1902. évi kezelésében az állami erdők címén számolandó el. Fölhatalmazást kap a kormány, hogy az apatini kerületben lévő 4365 katasztrális hold kincstári birtokot parcellázza s nyilvános árverésen eladja. A törvény a kihirdetés napján lép életbe. A törvényjavaslat megokolásában elmondja a miniszter, hogy a birtokért egy előkelő külföldi birtokos három millió koronát ajánlott. Ezt az üdülő- és fürdőhelyet, a mely a maga nemében egyedül álló természeti szépsége az országnak, a közönség fokozott mértékben keresi föl. Az egész vidék gazdasági helyzetére és a különben is szegény *Szepes- és Liptóvármegyék* lakosságának megélhetésére oly nagyjelentőségű, hogy fönntartása és fejlesztése fontos szociális érdekeket is szolgál. Szükséges volt tehát, hogy az állam ezt a területet biztosítsa magának.

Közgazdaság.

A kassai m. kir. állattenyésztési kerületi felügyelőségnek a földművelésügyi m. kir. minisztériumhoz beadott 1901. évi jelentését, a mely — tekintettel azon körülményre, hogy *Sárosvármegye* is azon felügyelőség kerületéhez tartozik — e vármegye gazdasági közönségét is érdekelni fogja — az alábbiakban ismertetjük.

Sárosvármegye szarvasmarha-tenyésztéséről, mint olyant említ a jelentés, a mely rohamos fejlődésnek indult — főleg a vármegye déli részét emeli ki, a hol már a szarvasmarhák között bizonyos egyöntetűség is észlelhető.

Nagyon helyesen jegyzi meg a jelentés, miszerint a haladás kizárólag annak tulajdonítható, hogy a szarvasmarha-tenyésztést illetőleg a tenyészirány már régebben kimondatott.

Részemről ezen kijelentést még azzal egészítem ki, hogy a tenyészirány nemcsak megállapított, de úgy a hatóság, valamint minden tényező részéről minden megtétezt arra nézve, hogy a szabályrendelet minden részében — főleg az utóbbi években — a legszigorúbban végre is hajtatik, úgyannyira, hogy ma már a járási (városi) mezőgazdasági bizottságok a tenyészbikák megvizsgálásánál kiváló súlyt helyeznek a fajta-jellegre, a mi a szarvasmarha-tenyésztés helyes irányú fejlődését leginkább elősegíti, annak legbiztosabb alapja.

Igaz ugyan, hogy kezdetben a közönség hidegséggel fogadta e határozott irányt, de az eredmények annak jogosultságát igazolták, az ellenszenv, a ridegség megszűnt és a közönség maga támogatja a szabályrendelet intézkedéseinek foganatosítását.

Ezt igazolva látjuk az említett jelentésben, a mely szeint az 1901. évben a vármegyei községek részéről 87 darab pinzgau fajta tenyészbika kéretett, illetve 86 darab ily bika osztott ki a felügyelőség által.

A kiosztott 86 darab pinzgau fajta tenyészbika közül alig 15% szerezteztett be a vármegyén kívűl; legnagyobb részük *sárosvármegyei* középbirtokosok s kiscsászától lett megvásárolva a felügyelőség által; ez is bizonyítja a szarvasmarha-tenyésztés fejlődését, illetve az anyag jóságát, mert a míg alig pár évvel ezelőtt vármegyénk tenyészbika-szükséglete teljesen a vármegyén kívűl, illetve import útján szerezteztett be, addig ma már szükségletünket csaknem teljesen fedezhetjük.

Szarvasmarha-tenyésztésünk haladása s az ennek révén elért eredmények indították arra a vármegyei gazdasági egyesületünk igazgató-válaszmányát, miszerint tenyészállatvásár létesítésével foglalkozzék, ezzel is mintegy nagyobb lendületet kíván adni a tenyészésnek.

Ily vásár rendezésének kérdésével már foglalkozik is ezen czélra kiküldött bizottság, úgy, hogy reménylhető, miszerint nemsokára mint bevégzett dologról adhatunk számot.

Az említett 86 darab kiosztott tenyészbika után nyújtott állami kedvezmény — a jelentés szerint —

BÉRGER kávéházának

ujság- és folyóirat-jegyzéke

*** EPERJESÉN.

Magyar lapok:

- Budapesti Hirlap
- Pesti Hirlap
- Magyar Hirlap
- Egyetértés
- 5 Hazánk
- Egyenlőség
- Magyarország
- Magyar Szó
- Pesti Napló
- 10 Budapesti Napló
- Jogtudományi Közöny
- Eperjesi Lapok
- Felsővidék
- Sárosvármegye Hivatalos Lapja
- 15 Felső-Sárosi Hirlap
- Felsőmagyarország
- Szepesi Hírnök (Zipser Bote)
- Magyar Kereskedők Lapja
- Sport-Világ
- 20 Ország-Világ
- Vasárnapi Ujság
- Magyar Szalon
- Új Idők
- Borsszem Jankó
- 25 Kakas Márton
- Bolond Istók
- Magyar Génusz
- Magyar Figaro.

Német lapok:

- 30 Pester Lloyd
- Neue Freie Presse
- Verordnungsblatt f. d. k. k. Heer
- Neues Pester Journal
- Kaschauer Zeitung
- Die Reichswehr
- 35 Armeebblatt P. v. Melingo
- Danzers Arme-Zeitung
- Fremdenblatt
- Der Reisende Kaufmann
- Merkur
- 40 Internationale Artistische Revue
- Für Alle Welt
- Ueber Land und Meer
- Das Buch für Alle
- Die Woche
- 45 Die Gartenlaube
- Extrablatt Ill. Wiener
- Das Interessante Blatt
- Das Album, Leipzig
- Moderne Kunst, Wien
- 50 Zur guten Stunde
- Wiener Chic (női divatlap)
- Jugend
- Illustrierte Zeitung, Leipzig
- Heitere Blätter
- 55 Von Fels zum Meer
- Fliegende Blätter, München
- Meggendorfer Humorist. Blätter
- Simplizissimus
- Wiener Caricaturen
- 60 Neues Wiener Witzblatt
- Pschütt Caricaturen
- Velhagen u. Klasing's Monatschrift.

Francia lapok:

- Le Figaro, Páris, napilap
- Revue des Arts Decoratifs
- 65 L'Album
- Journal Amusant
- L'illustration, Páris
- Le Rire
- Le Decolleté & Le Retroussé
- 70 Figaro Illustré, Páris
- " Salon.

Angol lap:

- The Illustrated London News
- The Studio.

Olasz lap:

- L'illustrazione Italiana.

Amerikai:

- 75 The free Eagle (Slebodni Orel).

Pallas Nagy Lexicon
Világtörténelem
Meyer: Conversations-Lexicon.

Meghívó.

Az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság t. cz. részvényesei a f. évi február hó 20-ikán d. u 3 órakor Eperjesen, a városháza tanácstermében megtartandó

Rendes Közgyűlésére

ezennel tisztelettel meghivatnak.

Tanácskozási tárgyak:

1. Közgyűlési jegyző és két jegyzőkönyvhitelítő választása.
2. Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzlet eredményéről s a mérleg előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Határozat a kimutatott tiszta nyereség felhasználása iránt.
5. A felügyelő-bizottság három rendes- és két póttagjának választása.

Eperjesen, 1902. évi január hó 30-ikán.

Dr. Schmidt Gyula,
elnök.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bekorcsosítási alkalmazzatik köszvénynél, csúznál és meghütesekeknél.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárlási láskor óvatosak legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” ezéjegyessel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszer-tartásban kapható. Foraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
csész. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Ispán

tapasztalt gazda, józan, szerény igényű ember, a ki jól beszél magyarul és tótul, **kerestetik.**

Czím: Dráveczky, Alsó-Ribnyicze (Ung m.)

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Védjegynökség: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest—Gm.

Delice

Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mór nál Eperjesen.

Világkiállítás Páris, 1900: Grand Prix

POPOFF K & C

cs. és kir. udvari szállítók

Legfinomabb faj! * Legfinomabb faj!

Iroda: Wien, VII/2, Breitegasse 9.

Kisebb mennyiségben minden finomabb üzletben eredeti csomagokban kapható.

TESTVÉREKTŐL
MOSZKVA.

Védjegy törvényesen védve.